

מסודר בשלימות הסידור ומדויק בתכלית הדיוק

מאת

וואלף זלמן לזאליץ א"ל מחבר

רעד להיים

בדפוס וברוצארת המבאר והמתרגם.

מחזור

לשמיני עצרת ולשמחת תורה

לבני פולין פיהם ומעלהרין יצ"ו.

מדויק היטיב ומבואר יפה ומתורגם אשכנזית

וכל הענינים הנהוגים בעת הזאת, וכל הדינים וכל
התפלות, כלם נקבצו כאן הנה איש איש על מקומו הראוי
לו, ואין מוקדם ואין מאוחר, ואין בו תוספת אף לא מגרעת.

רעדל היים

שנת ת"ק"פ"ו לפ"ק.

(מהדורא רביעאה)

ניאע דורכאוו פערבעסערטע אונד פערמעהרטע אריגינאל אויפלאגע.

Roedelheim,

verlegt u. gedruckt in der privilegirten Buchdruckerey
von W. Heidenheim 1827.

הפיוטים והפייטנים

נאום בנימין המכונה וואלף ב"ר שמשון איש היירנהיים.

בפתיחת ביאורי בחבור הזה בחלק ראשון הוא חלק פסח יעדתי לדבר דבר יקיר
כל הענינים הנכרכים לדעת הפיוטים כולם על חמתם, ולהניח דעת השואל
על ארבע סבותיהם שהם החומר והפועל והצורה והתכלית,
והכני להשיב על ארבעתן כיד ה' הטובה עלי, ואומר:

בחומר הפיוטי, כבר אמרתי שם בפתיחתי שהוא מורכב ממקראי קודם
ומאמרי חז"ל בהלכות ואגדות מדברי חכמה ומוסר ויראת ה'.

הפועל, הם הפייטנים בעלי הלשון.

והצורה, הוא החרוז והמשקל.

והתכלית, התחזקת בלב האנשים חוקי האלהים ותורתיו, לנטוע אהבתו וליסוד
יראתו, והתכלית הזה יושג על יתר נקלה בדבור החרוז והמשקל כי

הוא יערב לחן ויכנס לאוזן וגם הכפז תתענג בו עד שיתחקקו הענינים בקרב איש
ולב עמוק ולא יסורו מהרה. ובעבור שכל אחת מאלה הסבות הארבע שורבבת
מענינים רבים לכן החלקם למחלקותם ואבארם אחת לאחת כאשר יזים אלהים בפי,
ואתחיל ראשונה מן הפועל כי הוא החלק היותר גדול והיותר עמוק ונעלם,
ומתוכו יתבאר יום הולדת הפיוטים ומולדיהם החכמים כ"ע.

הפיוטים הרבים הנמצאים אצלנו היום והמקובלים באומנתו,

השירים והזמרים, השבחות והסליחות, התחינות והקינות,

הן המה אשר נתיסדו מאת חכמי אומנתו הפייטני הקדמונים כ"ע.

כולם אנשים חכמים ודושים ראשי אלפי ישראל היו.

ואלה שמותם ע"ס א"ב.

ר' אברהם הכהן ב"ר יהודה הכהן חנן מעריב ליל ב' של שבוע' תחלתו אהים צית'
מושיב יחיד' וכו' מנחתיו במחזור כ"י של שנת י"ח ובסידור של בני ווירמס, גם הוא חנן אהב'
לפ' נשא אחר שבוע', גם הוא חנן ס' ארבע טורים תמונארו בש' והי' בסוף האלף החמישי.

ר' אברהם ב"ר מאיר חתום בקינה המתחלת אשא מכהמת לבי.

ר' אברהם ב"ר יעקב חנן קינה המתחלת ציון אשר יאמר.

ר' אברהם ב"ר יצחק הכהן חנן יוצר וזולת לברית מילה מכהן בולין גם הוא עשה
ברכת שתנים ונפחת הרחמן הוא יברך לבי הילד ואמוכו' בברכת המזון לברית מילה,
הוא חתום המפורסם בשם אב"ד מעיר מנפליירא בעל ס' האשכול חתמו של הראב"ד
ואומרין עליו שהי' אליה נראה צבית מדרשו, והי' בסוף המאה התשיעית אחר ד"א.

ר' אברהם ב"ר מאיר אבן עזרא, חנן פיוטי רבי, ומהם בסידורי הספרדי, גם
הוא חנן הפיוט כי אשמרה שנת אל ישמרני, ועוד תחב' מתחל' במאה נפשי לאהי' חיוכו'
תמונא' בסדר שומרי' לבקר, והי' בסוף המאה התשיעית אחר ד"א, ועיין לקמן ר"ס ב' יהוד'.

ר' אברהם ב"ר מנחם חנן פליחה ליו"ד בטבת תחלתה אבן הראשה.

ר' אברהם, חתו' באופן שנת הזכוכ' מ"פ ובאהבה פ' נשא אחר שבועות ובפיוט אשר
הר העברי' שאומרין בפולין בשמח' תור' קודם הפטר' ואולי הוא אחד מן הארבע' הנזכר'
ר' אברהם חנון הזקן חתום בפיוט אבות קטנה וכו' שאומרין הספרדי' בערבית ר"ה
ר' אלחנן חתום בסליחה המתחלת אשת בעוריס.

